

VISUOMENĖS FINANSINIO
ŠVIETIMO 2017-2021 M.
PLANO VALDYMO MODELIS:
PASIŪLYMAS

RENGĖ:

AUSTĖ ČERNAUSKAITĖ IR
SANDRA KAIRĖ

Kurk Lietuvai

PROJEKTAS

ĮGYVENDINAMAS

ŠVIETIMO, MOKSLO IR
SPORTO MINISTERIJOJE

2019 M. SAUSIS

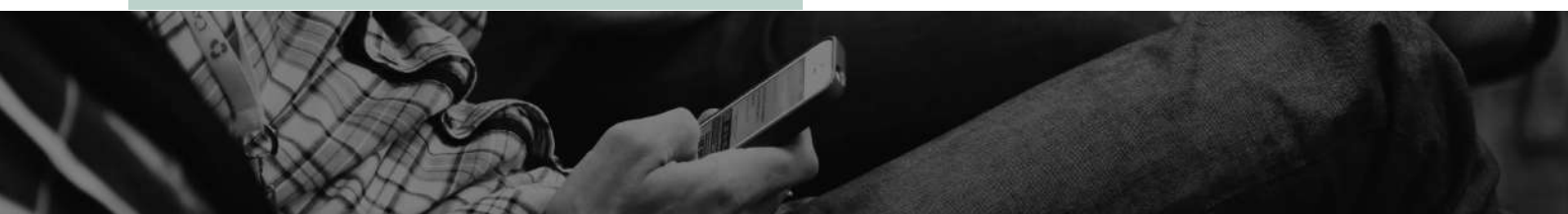
IŽANGA

Remiantis atlikta finansinio švietimo Lietuvoje situacijos, užsienio finansinio švietimo strategijų analizėmis bei viešosios konsultacijos su išorės ekspertais rezultatais, parengėme detalųjį Visuomenės finansinio švietimo 2017-2021 m. plano valdymo ir įgyvendinimo efektyvinimo pasiūlymą.

Pateikiamas detalus pasiūlymas yra sudarytas iš 8 dalių. Kiekvienoje dalyje pateikiame konkrečius argumentus, pagrindžiančius mūsų teikiamus siūlymus.

1. Visuomenės finansinio švietimo 2017-2021 m. plano valdymo stiprinimo modelis
2. Dalyvaujančių šalių funkcijos ir atsakomybės
3. Finansinio švietimo tarybos sudėtis ir darbo organizavimas
4. Koordinacinio komiteto sudėtis ir darbo organizavimas
5. Visuomenės finansinio švietimo 2017-2021 m. plano įgyvendinimas
6. 2019 m. metinio plano sudarymas (siūlymas jį sudaryti koordinaciniame komitete iki vasario 21 d.)
7. Partnerių tinklo kūrimas
8. Finansinio švietimo platforma
9. Siūlymai ilgalaikėje perspektyvoje

Šiame pasiūlyme pateikiame konkretų Visuomenės finansinio švietimo 2017-2021 m. plano valdymo efektyvinimo modelį, finansinio švietimo tarybos ir koordinacinio komiteto darbo struktūros schemą, siūlomą finansinio švietimo 2019 metinio plano sudarymo struktūrą. Taip pat šiame pasiūlyme pateikiame 2018 m. numatytus darbus, kurie dar nėra pradėti įgyvendinti, ar jų įgyvendinimas 2018 m. nėra baigtas.

Pagrindiniai aspektai, į kuriuos norime atkreipti dėmesį šiame pasiūlyme:

1. Švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje turi būti užtikrinta Visuomenės finansinio švietimo 2017-2021 m. plano koordinatoriaus pozicija. Jo atsakomybėje būtų tiek koordinacinio komiteto darbo organizavimas, tiek visų prioritetų įgyvendinamų priemonių koordinavimas;

2. Siūlome Visuomenės finansinio švietimo 2017-2021 m. plano valdymą stiprinti per penkis elementus: a) finansinio švietimo tarybos kūrimą, kurios pagrindinė atsakomybė būtų Visuomenės finansinio švietimo plano stebėseną; b) koordinacinio komiteto sudėties perstruktūravimą, kurio atsakomybėje būtų priemonių įgyvendinimas; c) koordinatoriaus poziciją, kurio atsakomybėje būtų vadovavimas koordinaciniam komitetui bei už numatytų Visuomenės finansinio švietimo 2017-2021 m. plano priemonių įgyvendinimo užtikrinimas; d) partnerių tinklą, kuris atliktų patariamąją funkciją; e) platformos kūrimą, kuri atliktų skirtingas viešinimo, informavimo ir edukacines funkcijas.

3. Pateikiame siūlymus kurti šiuos naujus elementus: partnerių tinklą bei finansinio švietimo platformą;

4. Sudaryti ir patvirtinti 2019 m. finansinio švietimo koordinacinio komiteto veiklų planą (iki vasario 21 d.)

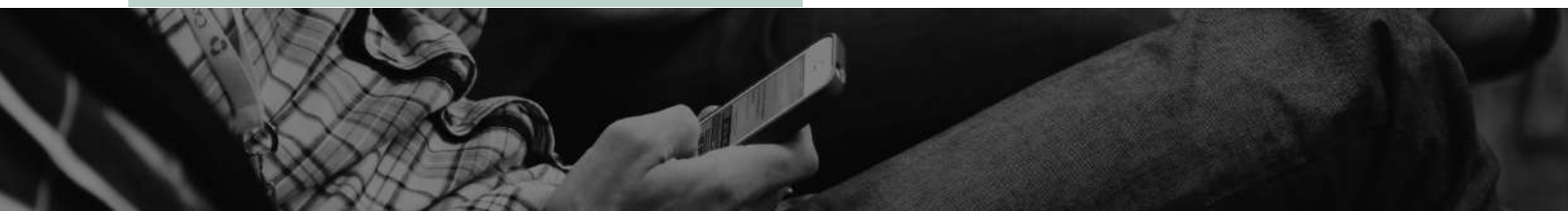
Naudojamos santrumpos:

FŠP – Visuomenės finansinio švietimo planas;

ŠMSM – Švietimo mokslo ir sporto ministerija;

FR - Finansinis raštingumas;

FŠ - Finansinis švietimas.

1. VISUOMENĖS FINANSINIO ŠVIETIMO 2017-2021 M. PLANO VALDYMO STIPRINIMAS

2017 m. patvirtintas Visuomenės finansinio švietimo 2017–2021 planas (toliau – FŠP) vykdomas antrus metus, tačiau jo įgyvendinimas vyksta ne itin sklandžiai: trūksta tarpinių Plano įgyvendinimo vertinimų, vėluoja įgyvendinamos finansinio švietimo priemonės, trūksta glaudesnio skirtingų institucijų bendradarbiavimo. EBPO (2015), kalbėdama apie nacionalines finansinio raštingumo strategijas, išryškino, kad jų sėkmingam įgyvendinimui būtina sukurti vieningą ir sklandų strategijos valdymo mechanizmą.

Esminiai FŠP valdymo aspektai, kurie turi būti tobulinami:

1. Atlikus esamos FŠP situacijos analizę:

Nuo 2018 m. rudens Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau - ŠMSM) nėra oficialiai deleguoto asmens, atsakingo už FŠP koordinavimą ir koordinacinio komiteto darbo organizavimą; ŠMSM sritis – vaikų ir jaunimo finansinis švietimas, tačiau finansinio švietimo (toliau - FŠ) srityje būtina stiprinti finansinį raštingumą skirtinguose gyvenimo etapuose; ŠMSM priemonės FŠ srityje vėluoja.

2. Atlikus gerosios užsienio šalių nacionalinių finansinio švietimo strategijų valdymo praktikos analizę:

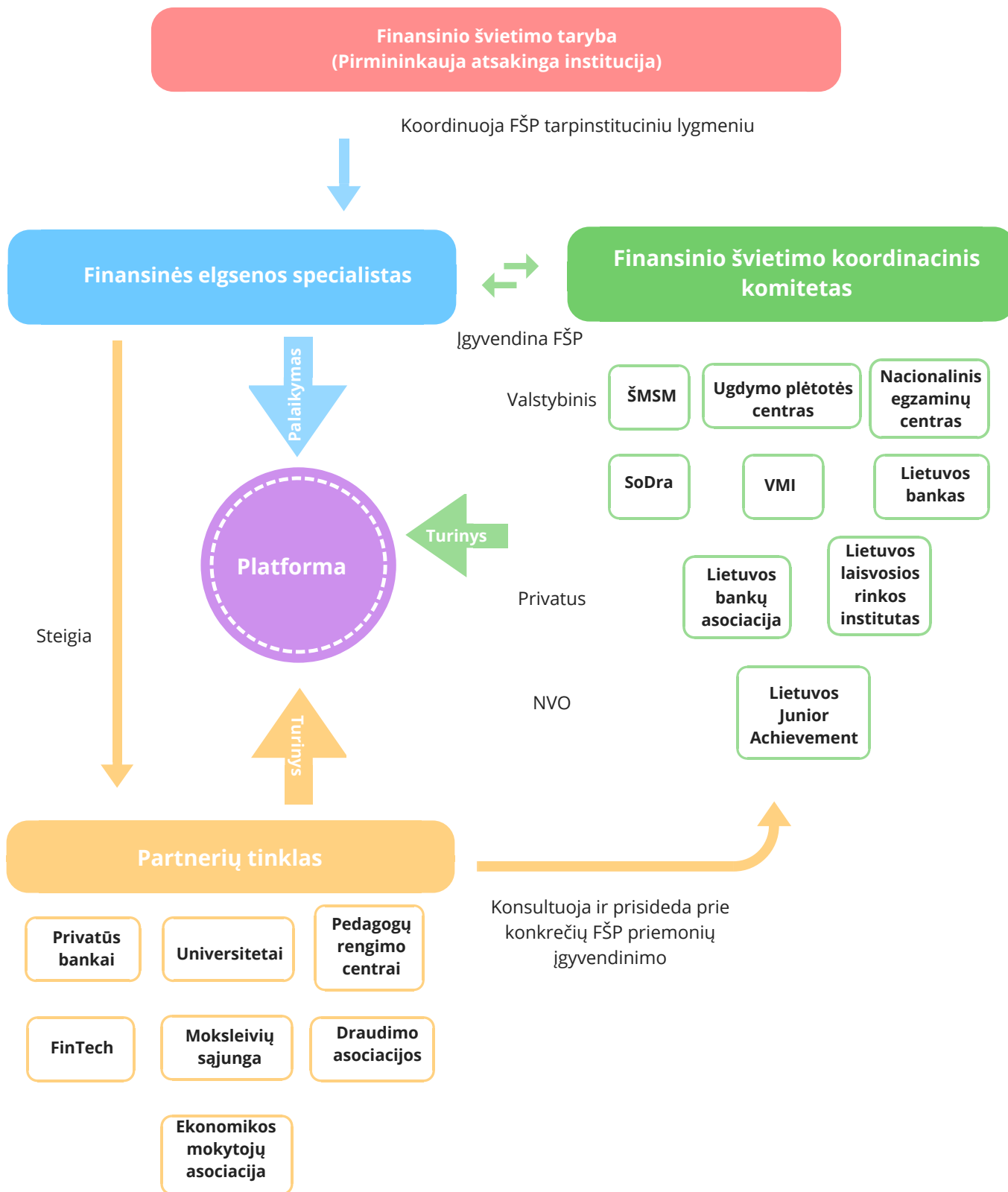
Strategijos valdymas ir įgyvendinimas taikant skirtingų suinteresuotųjų šalių įtraukimo modelį (angl. multi-stakeholder approach). Skirtingų suinteresuotųjų šalių (taip pat ir NVO) atstovai šiuo atveju yra įtraukiami į NS sudarymą ir valdymą. Šis valdymo mechanizmo tipas tarp tirtų atvejų pasitaikė dažniausiai ir pasireiškia keliais būdais:

- Viena valstybinė organizacija yra atsakinga už koordinavimą (arba pirmininkauja) strateginių partnerių komitete (Latvijos, JK ir Nyderlandų atvejais);
- Yra kelios atsakingos valstybinės organizacijos sudarančios Tarybą, kurių atstovai koordinuoja strategijos įgyvendinimą (Portugalijos atvejis);

3. Viešąją konsultacija su išorės ekspertais:

Dauguma ilgalaikių FŠP veiklų finansinio švietimo srityje yra orientuota į vaikus ir jaunimą, todėl Švietimo, mokslo ir sporto ministerija turi užtikrinti FŠP koordinavimo funkciją: komunikaciją tarp skirtingų institucijų, finansinio švietimo veiklų viešinimą, įgyvendinamų veiklų stebėseną. Tuo atveju, jei FŠP koordinavimo funkcija negali būti užtikrinta Švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje, FŠP valdymas turėtų pereiti kitai valstybinei institucijai. FŠP valdymas neturi orientuotis tik į vaikus ir jaunimą, bet ir į kitas gyventojų grupes.

PLANO VALDYMO MODELIO GRAFINIS SIŪLYMAS

2. DALYVAUJANČIŲ ŠALIŲ FUNKCIJOS IR ATSAKOMYBĖS

Finansinio švietimo taryba

1. Nubrėžia ilgalaikius FŠ strateginius tikslus ir rodiklius;
2. Nustato bendrąsias FŠ kryptis, atlieka įgyvendinamos FŠP priemonių vertinimą bei viešinimą;
3. Prižiūri FŠP įgyvendinimą;
4. Tvirtina finansinio švietimo koordinacinio komiteto parengtus metinius planus;
5. Rengia naują FŠ strategiją ir teikia Vyriausybei (tuo atveju, jei kuriamas naujas FŠP).

Pirmininkaujanti institucija

Įdarbina finansinių gebėjimų /atsakingos finansinės elgsenos specialistą;

Koordinacinis komitetas

1. rengia FŠP priemonių įgyvendinimo metinius planus;
2. atsakingas už numatytų FŠP priemonių įgyvendinimo užtikrinimą nustatytu laikotarpiu;
3. įtraukia metiniame plane numatytas priemones į institucijos strateginius planus bei ištransliuoja FŠ uždavinius savo institucijoms;
4. atsakingi už įgyvendinamos FŠP priemonės viešinimą bei rodiklio matavimą;
5. aptaria numatytų veiklų įgyvendinimą koordinacinio komiteto posėdžiuose;
6. įgyvendinant konkrečias FŠP priemones, konsultuojasi su įsteigtu partnerių tinklu;
7. sudaro naujos FŠ strategijos priemones pagal numatytus prioritetus/tikslus ir atsižvelgiant į atstovaujančios institucijos žmogiškuosius ir finansinius resursus.

Finansinės elgsenos specialistas

1. atsakingas už koordinacinio komiteto ir tarybos darbo organizavimą:
 - a) inicijuoja koordinacinio komiteto ir tarybos posėdžius;
 - b) vadovauja/pirmininkauja koordinacinio komiteto posėdžiams;
 - c) koordinuoja metinio plano sudarymą (metinis planas sudaromas gruodžio – sausio mėnesį);
 - d) pagal interesų sritį rekomenduoja/deleguoja į koordinacinį komitetą įtrauktoms institucijoms veiklas.
2. atsakingas už komunikacijos tarp suinteresuotųjų šalių palaikymą;
3. įtraukia naujas suinteresuotąsias šalis, aktyviai veikiančias FŠ srityje (įgyvendinamasis, konsultacinis ar patirties dalijimosi vaidmuo).
4. skatina ilgalaikių FŠP priemonių įgyvendinimą bendradarbiaujant skirtingoms institucijoms;
5. inicijuoja platformos kūrimą ir atsakingas už pateikiamos informacijos atnaujinimą;
6. prižiūri FŠP priemonių įgyvendinimą:
 - a) II-III ketvirčio posėdžių metu aptaria metiniame plane numatytų priemonių įgyvendinimą;
 - b) rengia metinę priemonių įgyvendinimo ataskaitą ir ją teikia Vyriausybei;
 - c) atsiskaito koordinuojančios institucijos vadovybei apie įgyvendintą FŠ planą;
7. kartu su koordinaciniu komitetu planuoja naujos FŠP priemonės (tuo atveju, jei kuriama naujas FŠP);
8. Inicijuoja partnerių tinklo steigimą;
9. Inicijuoja įgyvendinamo plano priemonių plano įvertinimą tikslinėms grupėms;
10. konsultuojasi su užsienio ekspertais dėl FR prioritetų įgyvendinimo; organizuoja viešąsias konsultacijas; inicijuojamas visuomenės poreikio tyrimas FŠ srityje;

Partnerių tinklas

1. Atlieka patariamąją ir gerosios patirties dalijimosi funkciją koordinaciniam komitetui planuojant metinio plano veiklas;
2. Koordinacinio komiteto kvietimu dalyvauja kas ketvirtį organizuojamuose posėdžiuose;
3. Koordinacinio komiteto kvietimu prisideda prie metinio plano priemonių įgyvendinimo;
4. Finansinės elgsenos specialisto (ir koordinacinio komiteto) kvietimu, teikia informaciją sukurtai finansinio švietimo platformai.

3. FINANSINIO ŠVIETIMO TARYBA

Siūlymas kurti:

Viešosios konsultacijos metu ekspertai pažymėjo, kad įgyvendinant FŠP reikėtų užtikrinti tiek stebėsenos ir planavimo, tiek vykdomąsias funkcijas. Jei koordinacinį komitetą sudaro asmenys, kurie yra atsakingi už FŠP priemonių įgyvendinimą, tokiu atveju turi būti aiškiai numatyta, kaip bus užtikrinta įgyvendinamo Plano veiklų stebėseną. Todėl stebėsenai užtikrinti siūlome sudaryti finansinio švietimo tarybą. Ją sudarytų vadovaujančias pareigas užimančių institucijų atstovai, Finansinio švietimo tarybai pirmininkauja Švietimo, mokslo ir sporto ministerija.

Sudėtis:

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (viceministras)
Finansų ministerija (viceministras)
Lietuvos bankas (valdybos narys/tarybos vadovas)
VMI (viršininko pavaduotojas)
SoDra (vadovybės atstovas)
Lietuvos bankų asociacija (prezidentas)
Laisvosios laisvosios rinkos institutas (švietimo centro vadovas)
Lietuvos Junior Achievement (direktorius)

Finansinio švietimo tarybos darbo organizavimas:

Taryba susitinka 2 kartus per metus pagrindinio koordinatoriaus kvietimu. Pirmasis susitikimas po pirmo ir antro ketvirčio įvertinti metinio plano įgyvendinimo eigą. Antrasis susitikimas įvertinti metinio plano įgyvendinimą ir patvirtinti naują metinį planą. *Kuriant naują strategiją finansinio švietimo taryba susitinka dažniau.

4. KOORDINACINIO KOMITETO SUDĖTIS IR DARBO ORGANIZAVIMAS

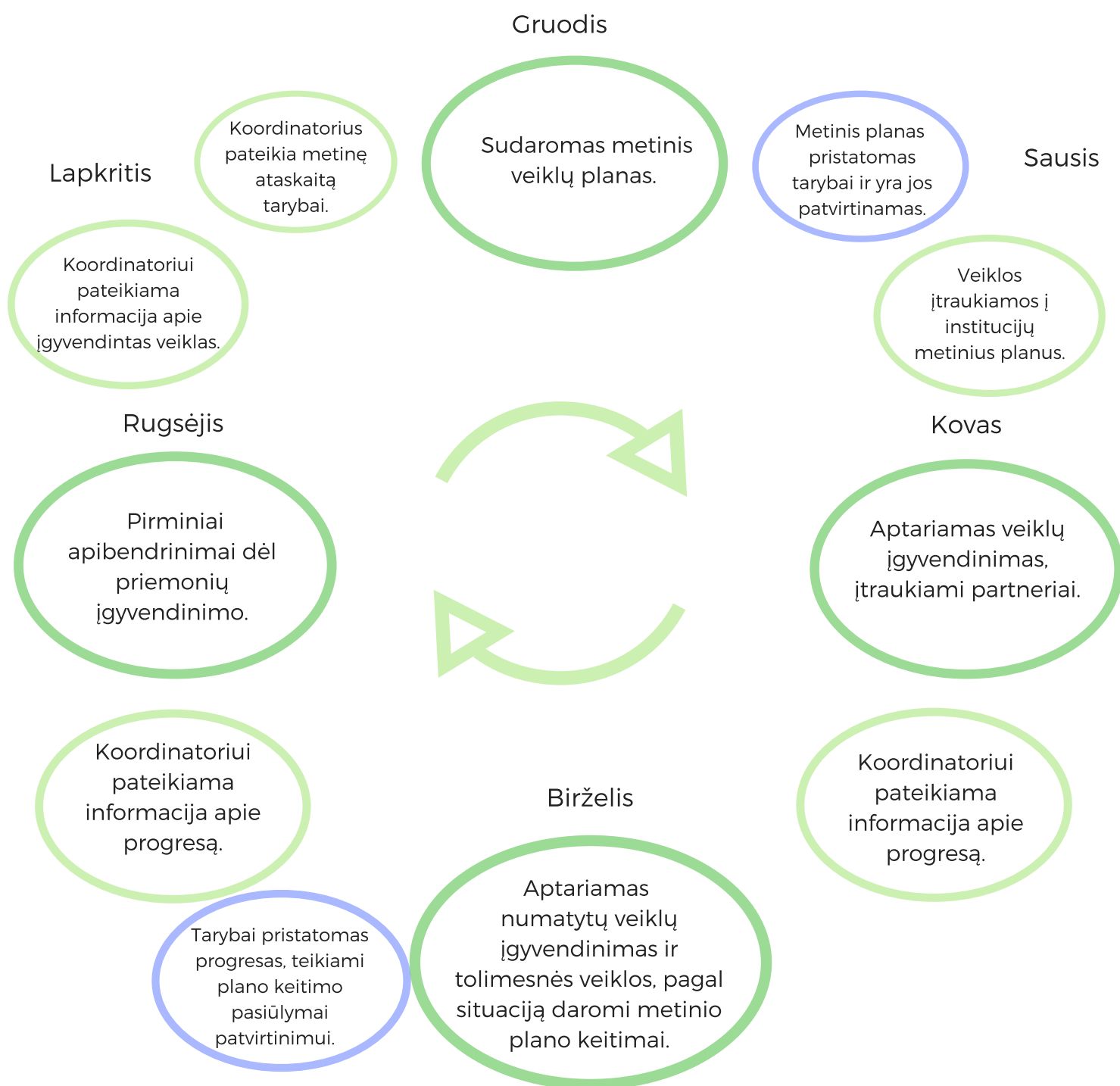
Siūlymai keisti:

1. Koordinaciniame komitete dalyvauja panašių pozicijų asmenys;
2. Koordinacinis komitetas, sudarytas iš konkrečių veiklas įgyvendinančių asmenų (departamentų vadovai, skyrių vadovai, vyr. specialistai arba projektų vadovai);
3. Koordinacinis komitetas susitinka ne mažiau nei kartą į ketvirtį pagrindinio koordinatoriaus kvietimu. Ketvirčio posėdžių tikslai: I ketvirtis – tarybos tvirtinimui pristatyti metinį veiklų planą; II – III ketvirtis – aptarti numatytų veiklų įgyvendinimą, konsultuotis su partnerių tinklu ir teikti tarybai siūlymus plano keitimui; IV ketvirtis – įvertinti įgyvendintas veiklas ir rengti naują metinį planą;
4. Kiekvienos į koordinacinį komitetą įtrauktos institucijos atstovas(-ai) atsiskaito už įgyvendintas finansinio švietimo veiklas:
 - a) teikia trumpus įgyvendintų veiklų aprašymus kiekvieno ketvirčio pabaigoje koordinatoriui. Aprašymai gali būti teikiami reguliariai pildant veiklų įgyvendinimo įrankį (kaip galimybė yra Excel lentelė, kuri būtų sukurta);
 - b) metų gale pristato įgyvendintas plano veiklas finansinio švietimo tarybai.

Koordinacinio komiteto narių atsakomybės, numatytos metiniame FŠP plane:

1. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija – atsakinga už FŠP koordinavimą ir I prioriteto vaikų ir jaunimo srities priemonių įgyvendinimą; deleguoja veiklas pavaldžioms institucijoms, UPC ir NEC;
2. LJA ir LLRI įsitraukia į priemonių įgyvendinimą vaikų ir jaunimo srityje;
3. **Institucija?** atsakinga už platformos kūrimą ir palaikymą;
4. Lietuvos bankas – padeda nustatyti FŠ prioritetus, konsultuoja dėl priemonių vaikų ir jaunimo srityje turinio, koordinuoja vaikų finansinio švietimo savaitę, vykdo OECD suaugusiųjų FR tyrimą, įgyvendina priemones suaugusiųjų srityje.
5. VMI, SODRA, LLRI, LJA, LBA įgyvendina FŠP priemones, teikia pasiūlymus bendroms veikloms, kooperuojasi su kitomis komiteto institucijomis įgyvendinti FŠP užsibrėžtus uždavinius.

Koordinacinio komiteto darbo organizavimas metų bėgyje:

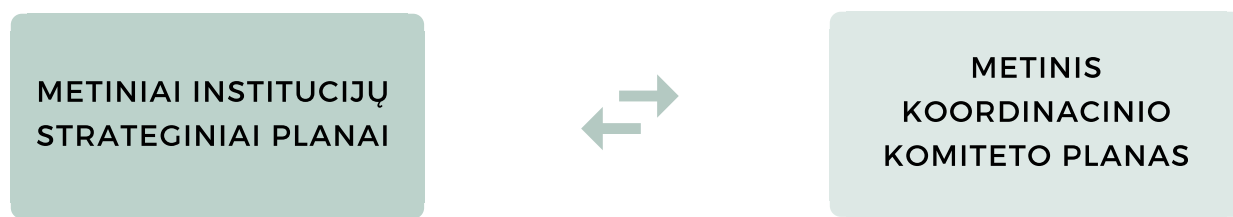

- Koordinacinio komiteto susitikimas
- Komiteto darbas
- Tarybos posėdis

5. VISUOMENĖS FINANSINIO ŠVIETIMO 2017-2021 M. PLANO ĮGYVENDINIMAS

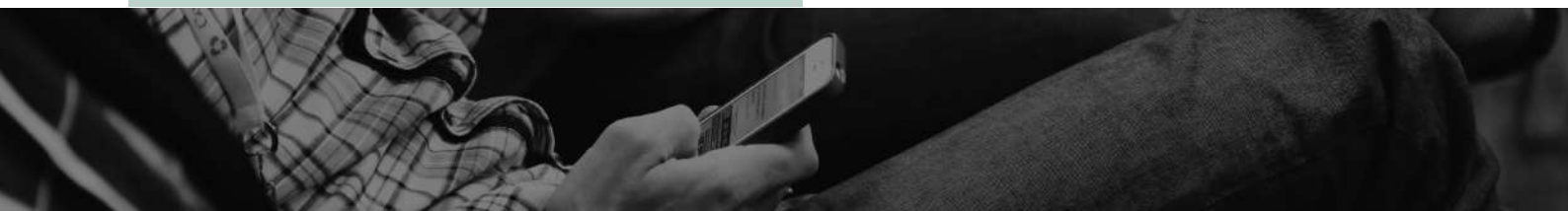
Siūlymai keisti:

1. Visuomenės finansinio švietimo plane numatytos priemonės turi būti integruotos į kiekvienos institucijos metinius strateginius planus; tai turėtų užtikrinti kiekvienos dalyvaujančios institucijos atstovai, deleguoti į koordinacinį komitetą;
2. Visuomenės finansinio švietimo planas turi būti detalizuojamas jį keičiant arba rengiant detalius metinius planus. Plane turi būti įtraukti konkretūs rodikliai, kuriais būtų matuojamos įgyvendinamos priemonės.

Metinio veiklų plano sudarymo būtinybė:

- Dabartiniame Visuomenės finansinio švietimo 2017-2021 m. plane yra numatyta, kad koordinacinis komitetas rengia metinius planus koordinuojant ir derinant skirtingų institucijų iniciatyvas;
- Atlikta užsienio šalių nacionalinių strategijų valdymo ir įgyvendinimo analizė parodė, kad įgyvendinant strategijas yra sudaromi metiniai arba kelių metų veiksmų planai (angl. action plan). Pavyzdžiui, Portugalijos atveju sudaromi kasmetiniai planai, kurie skelbiami finansinio raštingumo platformoje.
- Bendro metinio plano sudarymo svarba išryškėjo viešosios konsultacijos metu. Metiniame plane turėtų būti numatytas tiek koordinacinio komiteto darbo organizavimas ir kiekvienos suinteresuotos institucijos atsakomybės, tiek pateikiamas detalus priemonių įgyvendinimo planas.

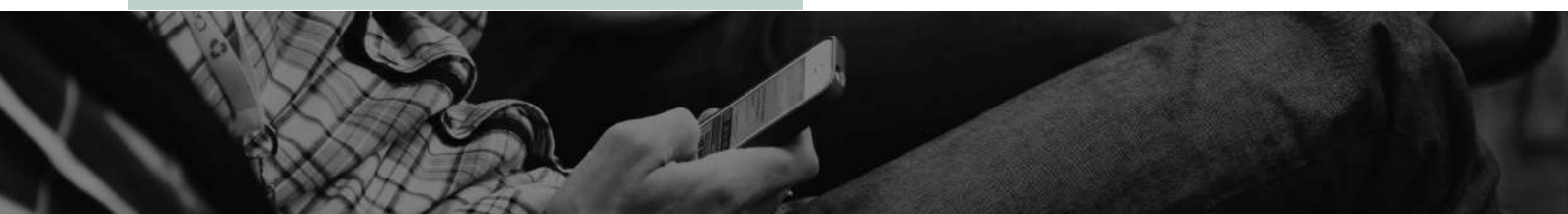
Siūloma metinio veiklų plano struktūra:

1. Apibrėžtas komiteto darbo organizavimas ir visų jos narių vaidmuo (įgyvendinamasis, konsultacinis ar patirties dalijimosi);
2. Detalizuojamos numatytos įgyvendinti priemonės, skirtos visiems 3 FŠP prioritetams;
3. Įvardijami konkretūs asmenys, atsakingi už priemonės įgyvendinimą ir konkrečios atsakomybės, kurias asmuo įgyvendina;
4. Nurodomi finansavimo šaltiniai priemonėms įgyvendinti;
5. Nurodomi proceso rodikliai/kriterijai, kuriais bus matuojamas priemonių įgyvendinimas.

METINIS PLANAS SUDAROMAS KOORDINACINIAME KOMITETE GRUODŽIO MĖNESĮ IR PATVIRTINAMAS KIEKVIENŲ METŲ PRADŽIOJE:

I dalis: Komiteto darbo organizavimas X metais

Komiteto darbo struktūra	Komiteto nariai	Finansinio švietimo sritis	Komiteto nario atsakomybė
Posėdžiai ir jų metu aptariamai klausimai			
Metinio plano rengimas			
Tarpusavio komunikacija			

II dalis: Metinis priemonių planas (sudaromas remiantis LR Vyriausybės patvirtinto Strateginio planavimo metodikos (suvestinė redakcija 2018-04-28) 5 priedu:

Strateginio planavimo metodikos
5 priedas

(Metinio veiklos plano forma)

PATVIRTINTA

(tvirtinančiojo pareigų pavadinimas)

Nr. _____

(teisės akto data, rūšis)

N-ŪJŲ METŲ VEIKLOS PLANAS

(įstaigos pavadinimas)

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Įstaigos veiksmo pavadinimas	Proceso ir / ar indėlio vertinimo kriterijai, matavimo vienetai ir reikšmės	Atsakingi vykdytojai	Įvykdymo terminas	Asignavimai, tūkst. eurų
Strateginio veiklos plano programos pavadinimas						
1.						
2.						
3.						
Strateginio veiklos plano programos pavadinimas						
1.						
2.						
3.						

a) Tolimesnių metinių planų finansinio švietimo srityje sudarymas gali remtis tokiu modeliu:

TIKSLINĖ AUDITORIJA PAGAL
GYVENIMO CIKLĄ AR ĮVYKĮ

INSTITUCIJA

INSTITUCIJA

INSTITUCIJA

VEIKLA

VEIKLA

VEIKLA

VEIKLA

Rodiklis

Rodiklis

Rodiklis

Rodiklis

6. 2019 M. METINIO PLANO SUDARYMAS. SIŪLOMA METINĮ PLANĄ SUDARYTI IKI 2019 M. VASARIO 21 D.

Esama situacija:

1. Visuomenės finansinio švietimo plane 2019 metams nenumatyta nei viena konkreti veikla, kuri turėtų būti įgyvendinta (išskyrus tęstines priemones). Siūlome į metinį planą perkelti vėluojančias 2018 m. veiklas, ypatingai kreipiant dėmesį į 1 FŠP prioritetą: „Padidinti vaikų finansinį ir mokesčių raštingumą, įtraukiant šią temą į formaliojo ugdymo programas ir koordinuojant neformaliojo ugdymo veiklas“;
2. Ypatingą dėmesį skirti vaikų ir jaunimo priemonėms, kurios numatytos FŠP bei suderinti skirtingų institucijų neformaliojo švietimo priemones, kurios padėtų stiprinti vaikų ir jaunimo finansinį raštingumą;
3. Įvertinti skirtingų institucijų planuojamų įgyvendinti 2019 m. veiklų, kurios buvo pateiktos 2018 m. rugsėjį situacijos analizei, atitiktį FŠP priemonėms ir priklausomai įtraukti jų įgyvendinimą į metinį planą;
4. Numatyti konkrečias veiklas, padėsiančias ŠMSM ir UPC integruoti finansinį švietimą į atnaujinamas bendrojo ugdymo programas. Šios veiklos padėtų įgyvendinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano darbą 2.1.1. „Išmokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo aplinkos ir turinio atnaujinimas, pritaikant įvairių ugdymosi poreikių turintiems mokiniam, integruojant darnaus vystymosi, kūrybingumo, verslumo ir STEAM kompetencijas“.
5. Numatyti priemones nacionalinei finansinio raštingumo stebėsenai užtikrinti (OECD rekomendacijos, 2012). Tai papildytų OECD PISA penkiolikmečių ir suaugusiųjų finansinio raštingumo tyrimus, padėtų nustatyti šiuo metu įgyvendinamų priemonių veiksmingumą ir prioritetines finansinio švietimo sritis. Nacionaliniu mastu tyrimai gali būti atliekami tarpuose tarp OECD tarptautinių finansinio raštingumo tyrimų.
6. Numatyti FŠP keitimo galimybės klausimo svarstymą 2019 m. metų bėgyje;

Neįgyvendintos/nebaigtos įgyvendinti FŠP 2017/2018 metų veiklos:

Priemonės	Atsakingi vykdytojai	Įgyvendintos veiklos
Įvertinti galimybes visų institucijų sukurtas skaičiavimo priemones pateikti vienoje vietoje, siekiant didesnio patogumo vartotojui.	Švietimo ir mokslo ministerija, Valstybinė mokesčių inspekcija, SODRA, Lietuvos bankas	Nėra duomenų.
Atnaujinant bendrąsias programas pasiekti, kad finansinio ir mokesčių raštingumo tematika būtų integruota nuo ikimokyklinio ugdymo iki 12 kl.	Švietimo ir mokslo ministerija ir koordinacinis komitetas	Ruošiamasi atnaujinti bendrojo ugdymo programas iki 2021 metų. Komitetas ties bendrųjų programų atnaujinimu įtraukiant finansinį raštingumą dar nedirbo.
Finansinio ir mokesčių raštingumo elementus integruoti į ugdymo karjerai bendrąją programą.	Švietimo ir mokslo ministerija ir koordinacinis komitetas	Ruošiamasi atnaujinti bendrojo ugdymo programas. Komitetas ties bendrųjų programų atnaujinimu įtraukiant finansinį raštingumą dar nedirbo.
Parengti finansinio ir mokesčių raštingumo metodinę medžiagą ir praktines priemones, atsižvelgiant į mokytojų programas, nuolat juos atnaujinti.	Švietimo ir mokslo ministerija ir koordinacinis komitetas	2018 m. Parengta „ <i>Finansinio ir mokesčių raštingumo moduliai. Metodinės rekomendacijos</i> “. Pateikti 5 modulių programų – „Valstybės finansai“, „Asmeniniai finansai“, „Investavimas“, „Taupymas ir skolinimasis“, „Draudimas“ aprašymai.
Sudaryti galimybes pedagogams kelti kvalifikaciją finansinio ir mokesčių raštingumo pagrindų srityje, palaikyti pedagogų kvalifikaciją, atsižvelgiant į aktualius pokyčius.	Švietimo ir mokslo ministerija ir koordinacinis komitetas	2018 m. Ugdymo plėtotės centro iniciatyva organizuoti 2-jų ciklą kvalifikacijos tobulinimo mokymai (I sesija – balandžio 16-17 d., II sesija – birželio 11 d.) skirtingų dalykų mokytojams „ <i>Finansinis ir mokesčių raštingumas: ką turėtų žinoti pedagogai</i> “ (40 ak. val.). 2018 m. lapkritį planuota rengti antrus kvalifikacijos mokymus pedagogams. Mokymų grupė nesusidarė.
Skatinti regioninius kvalifikacijos kėlimo centrus burti kompetentingus mokytojus į tinklus gerosios praktikos pasidalijimui ir sklaidai.	Švietimo ir mokslo ministerija ir koordinacinis komitetas	Nėra informacijos.
Remti mokinių mokomųjų bendrovių veiklą. Sukurti ir integruoti su finansiniu raštingumu susijusias užduotis Lietuvos mokinių ekonomikos ir verslo olimpiadoje.	Švietimo ir mokslo ministerija ir koordinacinis komitetas	2018 m. kovo 13 d. inicijuotas pirmasis Nacionalinis ekonomikos egzaminas (organizavo Lietuvos laisvosios rinkos institutas) . Globėja - Švietimo ir mokslo ministerija. 2018 m. balandžio 7 d. organizuota ekonomikos ir verslo olimpiada (organizavo Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras) . Į olimpiadą yra įtrauktos skirtingos finansinio švietimo užduotys.
Užtikrinti reguliarią moksleivių pasiekimų finansinio raštingumo srityje stebėseną ir vertinimą.	Švietimo ir mokslo ministerija	Nuo 2015 m. Lietuva dalyvauja OECD PISA tarptautinio penkiolikmečių finansinio raštingumo tyrime. 2017 m. gegužės 24 d. buvo pristatyti tyrimo rezultatai ir parengta tyrimo ataskaita. 2018 m. metais Lietuva antrą kartą dalyvavo OECD PISA penkiolikmečių finansinio raštingumo tyrime. Tyrimo rezultatai planuojami paskelbti 2020 m. pirmoje pusėje.
Sukurti ir integruoti su finansiniu raštingumu susijusias užduotis į mokinių pasiekimų patikrinimą (NMPP (2, 4, 6, 8 kl.), PUPP – 10 kl., BE – 12 kl.)	Švietimo ir mokslo ministerija	Nacionalinis egzaminų centras į skirtingus egzaminus, pasiekimų vertinimus palaipsniui įtraukia užduotis, susijusias su finansiniu švietimu. Šiuo metu nėra vedami duomenys, kiek su finansiniu švietimu susijusių užduočių yra įtraukta į mokinių pasiekimų patikrinimą.

7. PARTNERIŲ TINKLO KŪRIMAS

Atlieka patariamąją ir gerosios praktikos dalijimosi funkciją planuojant ir įgyvendinant finansinio švietimo veiklas. Priklausomai nuo numatytos priemonės pobūdžio, konkreti partnerė institucija gali būti kviečiama prisijungti prie Plano priemonės veiklų įgyvendinimo. Partnerių tinklo atstovai gali būti kviečiami į koordinacinio komiteto posėdžius. Su jais tiesiogiai konsultuojasi koordinacinio komiteto nariai, įgyvendindami numatytas priemones. Partnerių tinklas teikia aktualią informaciją sukurtai platformai. Partnerės institucijos į tinklą įtraukiamos finansinės elgsenos specialisto ir/ar koordinacinio komiteto kvietimu.

Galimi partneriai:

- Fintech Lithuania – bendrauta Kurk Lietuvai projekto metu, įgyvendina atsiskaitymo negrynaisiais pinigais projektą mokyklose (galimas atstovas: Evaldas Remeikis);
- Vilniaus universiteto Ekonomikos ir verslo administravimo fakultetas (bendrauta projekto metu, Galimas atstovas: Gediminas Rumšas) – preliminariai galvoja steigti ekonomikos/finansinio raštingumo akademiją/ gali teikti ekspertines konsultacijas bei atlikti tyrimus;
- VGTU/ ISM – prisideda prie finansinio švietimo užduočių integravimo į olimpiadas ir pan.;
- Universitetų pedagogų rengimo centrai;
- Ekonomikos mokytojų asociacija (kontaktuoja LLRI);
- Vartotojų teisių apsaugos tarnyba;
- Privatūs bankai: Swedbank, SEB;
- Draudėjų asociacija;
- Moksleivių sąjunga;
- Kitos institucijos.

8. FINANSINIO ŠVIETIMO PLATFORMA

Siūlymai kurti platformą:

1. Finansinio švietimo strategijų analizė atskleidė, kad užsienio šalys kuria platformas, kurios atlieka skirtingas funkcijas: užtikrinta efektyvų nacionalinių finansinio švietimo strateginių planų valdymą (pvz. Nyderlandai, Jungtinė Karalystė), suaktualina finansinio švietimo temas visuomenei, pateikia naujausią ir aktualiausią informaciją finansinio švietimo klausimais, atlieka edukacinę funkciją (pvz. Portugalija);

2. Viešosios konsultacijos metu buvo siūlyta bendradarbiavimo tarp institucijų stiprinimui įkurti internetinę platformą, kurioje būtų viešinami skirtingų institucijų įgyvendinami projektai, planuojamų renginių kalendorius, geroji organizacijų (ir mokytojų) patirtis, pateikiama mokomoji medžiaga gyventojams, nuorodos į skirtingų organizacijų puslapius, skaičiuoklės ir kita aktuali informacija.

Kuriama platforma siūlome sudaryti iš trijų dalių: 1) aktuali informacija suinteresuotoms šalims paskatinti bendradarbiavimui 2) informacija visuomenei finansinio raštingumo temomis, 3) medžiaga, informacija ir priemonės mokytojams ir kitiems švietimo sistemos dalyviams:

1. Platformos dalis suinteresuotoms šalims:

- Pateikiama visa aktuali informacija, susijusi su Plano veiklų įgyvendinimu (plano valdymas, metiniai planai, įgyvendinamos priemonės, metinės ataskaitos ir kt.);
- Bendras institucijų veiklų kalendorius ir skelbiamos naujienos;
- Institucijų, veikiančių FŠ srityje, sąrašas su kontaktais ir vykdoma veikla bei projektais;

2. Platformos dalis visuomenei:

- Aktuali informacija skirtingoms tikslinėms grupėms pagal gyvenimo įvykius ir gyvenimo etapus:

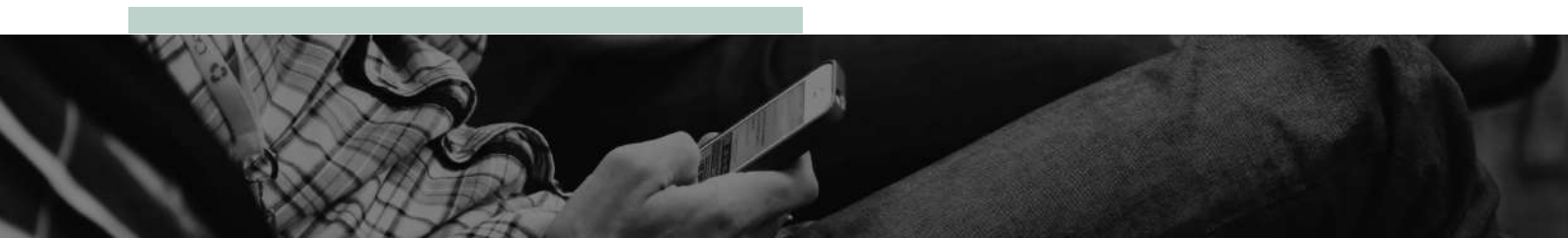
Cyvenimo įvykiai	Cyvenimo etapai
<ul style="list-style-type: none">• Turiu pirmą sąskaitą• Pradedu studijuoti• Pradedu dirbti• Perku būstą• Kuriu šeimą• Netekau darbo• Susirgau• Ruošiuosi pensijai	<ul style="list-style-type: none">• Vaikai ir paaugliai• Jauni suaugusieji• Dirbantis amžius• Pensinio amžiaus planavimas• Pensinis amžius <p>+Asmenys, turintys finansinių sunkumų</p> <p>+Asmenys, siekiantys sutaupyti</p>

Kiekviename Gyvenimo įvykio skyrelyje pateikiama aktualiausia informacija, patarimai, įrankiai (skaičiuoklės ir t.t.), nuorodos į kitų institucijų puslapius su išsamesne informacija, bei edukacinės priemonės, kaip skirtingų institucijų kurtos e-paskaitos, filmukai, infografikai, leidiniai.

Galima žvelgti į skirtingų užsienio šalių, pvz. Nyderlandų, Portugalijos arba Kanados internetines platformas, kaip į gerosios praktikos pavyzdžius.

3. Platformos dalis švietimui

- Mokomosios medžiagos;
- Įrankiai mokytojams;
- Aktuali informacija ugdymo specialistams;

Internetinių platformų pavyzdžiai

Nyderlandai: <https://www.wijzeringeldzaken.nl/english/>

Belgija: <https://www.wikifin.be/nl>

Latvija:

1) Strategijos <http://www.finansupratiba.lv/>

2) Informacijos <http://www.klientuskola.lv/lv/>

Kanada: <https://www.canada.ca/en/financial-consumer-agency/services/financial-literacy-database.html>

Jungtinė karalystė: <https://www.moneyadvice.service.org.uk/en>

Portugalija: <https://www.todoscontam.pt/>

The Money Advice Service [GB] | <https://www.moneyadvice.service.org.uk/en>

the Money Advice Service | Laisvas ir nešališkas pinigų patarimas | Cymraeg | Prisijungti | Registruotis | Search

Skolinimas ir skolinimasis | Namai ir hipotekos | Biudžeto sudarymas ir taupymas | Darbas ir nauda | Išėjimas į pensiją | Šeima | Automobiliai ir kelionės | Draudimas | DIENORASTIS

Laisvos ir nešališkos pinigų konsultacijos, kurias sukūrė vyriausybė

✓ Patarimai ir vadovai, padedantys pagerinti jūsų finansus
✓ Įrankiai ir skaičiuotuvai, padėsiantys sekti ir planuoti
✓ Patalpimas telefonu ir internetu

Populiarūs įrankiai ir skaičiuotuvai
Peržiūrėkite visus ...

Nerimauja dėl skolos?
Sužinokite, kur rasti nemokamą, konfidencialią pagalbą dabar.

Biudžeto planuotojas
Gaukite kontrolę namų ūkių išlaidoms.

Hipotekos skaičiuoklė
Pagalbinė ranka ant turto kopėčių

10 JAAR Wijzer in geldzaken | Apie Pointer pinigų klausimais | Pension3days | Pinigų savaitė | Pers | Biblioteka

Patikimos informacijos apie jūsų pinigų reikalus vadovas | typ hier jouw zoekwoord | Kalba: NL - EN

Vaikai | Apie save | Hipotekos | Atleiskite | Atskirkite | Organizuokite pensiją | Pinigų reikalai tvarkingai | Mokymasis kovoti su pinigais | Studijavimas | Daugiau temų

Kas pasikeis jūsų piniginei sausio 1 d.?

» Įveskite įrankį

Populiarūs

- Tai pasikeis sausio 1 d
- Laikinas mokesčių vertinimas 2019 m.?
- Patikrinkite savo AOW amžių
- Patikrinkite 2019 m. Leidimus
- Pajamų mokesčio pokyčiai 2019 m

9. SIŪLYMAI ILGALAIKĖJE PERSPEKTYVOJE

1. Apsvarstyti Visuomenės finansinio švietimo 2017-2021 m. plano keitimo galimybę atsižvelgiant į šiuos situacijos analizės bei viešosios konsultacijos metu išsakytų išorės ekspertų pastebėjimus:

a) Dabartinis plano strateginis tikslas – pagerinti Lietuvos gyventojų finansinį ir mokesčių raštingumą yra pernelyg platus. Reikia konkretesnių uždavinių, kurie apimtų skirtingus finansinės elgsenos/finansinių gebėjimų aspektus ir leistų pamatuoti numatytus rodiklius;

b) 2017-2018 metais pradėta įgyvendinti ir šiuo metu įgyvendinama didžioji dalis finansinio FŠP veiklų, tačiau dauguma veiklų institucijos įgyvendina pavieniui. Trūksta glaudesnio bendradarbiavimo tarp skirtingų institucijų atliekant numatytas finansinio švietimo priemones. Bendradarbiavimo stiprinimas sumažintų veiklų dubliavimo ir persidengimo riziką, bei užtikrintų ilgalaikių veiklų įgyvendinimą;

c) Parengtame FŠP didžioji dauguma veiklų yra sutelkta į 2017-2018 metus, t.y. iki 2018 metų pabaigos turėjo būti įgyvendintos 29 iš 34 numatytų veiklų. Tuo tarpu 2019-2021 metų laikotarpyje numatytos įgyvendinti 5 veiklos. Šiuo metu pagal FŠP numatytas priemones pradėtos įgyvendinti 23 veiklos. Rekomenduojama peržiūrėti visas FŠP priemones;

d) šiuo metu FŠP nėra aiškiai numatyti lyderystės, plano veiklų įgyvendinimo ir finansavimo aspektai;

e) Nėra aišku, kaip numatyti tikslai yra įgyvendinami instituciniame lygmenyje;

f) Parengtame FŠP taip pat nėra įvardinta, kaip numatytos priemonės yra įgyvendinamos instituciniu lygmeniu, t.y. ar priemonės yra įtraukiamos į institucijų strateginius metinius planus;

g) Dabartiniame FŠP nėra aiškios strateginės vizijos, kuri būtų orientuota į ilgalaikį (10 ar daugiau metų) pokyčio siekį gyventojų finansinio švietimo srityje.

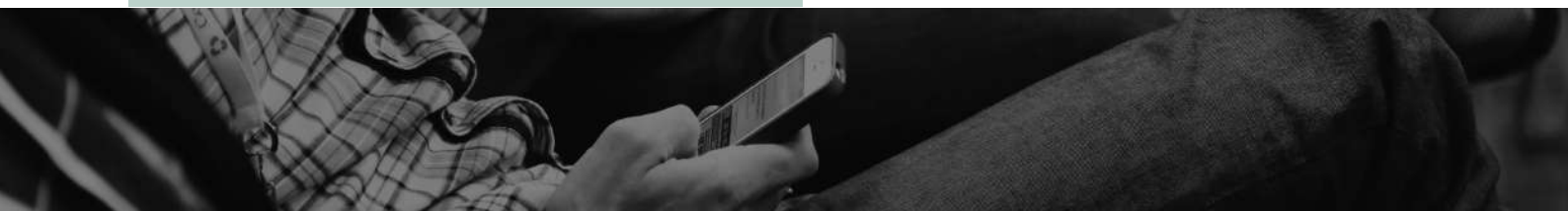
2. OECD 2015 m. atliktoje 110 šalių nacionalinių finansinio švietimo strategijų analizėje identifikavo, kad siekiant užtikrinti efektyvų nacionalinių strategijų valdymo mechanizmą, svarbu atskirti nacionalinės strategijos valdymo/stebėsenos bei įgyvendinimo funkcijas (p. 48). Tuo atveju jei šalis taiko skirtingų suinteresuotųjų šalių įtraukimo modelį (angl. multi-stakeholder approach), būtina aiškiai nustatyti mechanizmus, kurie užtikrintų strategijos stebėseną, skirtingų institucijų tarpusavio komunikaciją bei dermę.

Atsižvelgiant į šią OECD rekomendaciją, siūlome Visuomenės finansinio švietimo planą inicijuojantiems institucijoms – Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Finansų ministerijai ir Lietuvos bankui – įvertinti galimybę atskirti FŠP valdymo ir įgyvendinimo funkcijas. Kaip rodo užsienio patirtis, Švietimo ir mokslo ministerijos yra svarbios strateginės partnerės plano veiklų įgyvendinimui, tačiau jai nėra deleguojama būti atsakingai už visos finansinio raštingumo strategijos valdymą. Žvelgiant į nacionalinį kontekstą, identifikuojame, kad:

a) šiuo metu ŠMSM atlieka tiek valdymo, tiek įgyvendinimo funkcijas (visos FŠP I prioriteto veiklos);

b) pagrindinė ŠMSM sritis, į kurią ji įtraukta – vaikai ir jaunimas (I FŠP prioritetas); suaugusiųjų finansinio švietimo sritis dabartiniame Visuomenės finansinio švietimo plane yra priskirta ne ŠMSM, bet kitoms institucijoms;

3. Finansinio švietimo sritis yra investicija į žmonių ateitį. Todėl svarbu pradėti diskusijas dėl Lietuvos gyventojų finansinio švietimo stiprinimo ir ilgalaikių finansinio švietimo tikslų siekio po 2021 m. Finansinis švietimas Lietuvoje turėtų būti orientuotas į ilgalaikius (bent 10-15 metų) strateginius tikslus.

NUORODOS Į PROJEKTO METU ATLIKTUS ETAPUS:

1. Atlikta Visuomenės finansinio švietimo 2017-2021 m. plano analizė:
http://kurkl.lt/wp-content/uploads/2018/09/Finansinis-rastingumas-Lietuvoje_esama-situacija.pdf

2. Atlikta užsienio šalių finansinio švietimo strategijų valdymo mechanizmų analizė:
http://kurkl.lt/wp-content/uploads/2018/09/Uzsienio-analize_finansinis-svietimas.pdf

3. Viešosios konsultacijos su išorės ekspertais dvilapis:
http://kurkl.lt/wp-content/uploads/2018/09/finansinis-svietimas_viesoji-konsultacija_dvilapis.pdf

NAUDOTI ŠALTINIAI:

1. EBPO parengta lyginamoji nacionalinių finansinio švietimo strategijų analizė:
<http://www.oecd.org/finance/National-Strategies-Financial-Education-Policy-Handbook.pdf>

2. Portugalijos 2018 m. sukurto metinio plano pavyzdys:
https://www.todoscontam.pt/sites/default/files/taxonomy_file/programa_atividadespnff2018.pdf. Taip pat nuoroda į Kanados valdymo grupės veiklų infografikus:
<https://www.canada.ca/content/dam/fcac-acfc/documents/programs/financial-literacy/infographic-national-steering-committee-financial-literacy.pdf>

KONTAKTAI

AUSTĖ ČERNIAUSKAITĖ:
AUSTE.CERNIAUSKAITE@KURKLT.LT

SANDRA KAIRĖ:
SANDRA.KAIRE@KURKLT.LT

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

 Kurk
Lietuvai

